

Sygn. akt VIII U 625/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2019 r. w Gliwicach

sprawy S. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania S. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 13 marca 2019 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu S. R. prawo do emerytury górniczej z art. 50a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poczynając od 1 grudnia 2018r.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt VIII U 625 /19

UZASADNIENIE

Decyzją z 13 marca 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu S. R. prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a tej ustawy emerytalno – rentowej wskazując, iż decyzją z 11 kwietnia 2012r. ubezpieczonemu ustalono już prawo do emerytury górniczej, a zatem brak jest podstaw do ponownego rozpatrzenia wniosku.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony zakwestionował jej prawidłowość.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. ZUS wskazał, iż powodem odmowy prawa do kolejnej emerytury górniczej jest fakt, iż decyzją z 11 kwietnia 2012r. ZUS ustalił już ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej, na podstawie art. 50e ustawy emerytalnej. W ocenie ZUS, jako że odwołujący nabył już uprawnienia do górniczej emerytury, brak jest podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji, ponieważ zgodnie ze stanowiskiem Zakładu prawo do emerytury górniczej jako takiej można uzyskać tylko jeden raz, a zatem osoby, które po raz pierwszy wystąpią do ZUS

z wnioskiem o emeryturę górniczą, mogą uzyskać uprawnienie do tej emerytury albo na podstawie art. 50e ustawy emerytalnej albo na podstawie art. 50a tej ustawy, jeśli spełnią warunki wskazane w tych przepisach. Natomiast nie ma możliwości ponownego ustalenia prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a albo 50e ustawy emerytalnej.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony S. R. urodził się w dniu (...)

Decyzją (...) Oddział Z. z 11 kwietnia 2012r. ubezpieczonemu przyznano od 1 marca 2012r. tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o to świadczenie, prawo do emerytury górniczej bez względu na wiek na podstawie art. 50e ustawy emerytalno rentowej.

W treści decyzji ZUS zaliczył ubezpieczonemu 29 lat i 5 miesięcy okresów składkowych oraz 9 miesięcy okresów nieskładkowych.

Do 175 miesięcy pracy górniczej zastosowano przelicznik 1,8, zaś do 126 miesięcy pracy górniczej zastosowano przelicznik 1,5.

Kolejnymi decyzjami ZUS dokonywał waloryzacji świadczenia oraz przeliczenia jego wysokości z uwagi na doliczanie stażu pracy.

W dniu (...) (...). ubezpieczony złożył w organie rentowym nowy wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno- rentowego w związku z ukończeniem wieku 50 lat i przepracowaniem 30 miesięcy.

Zaskarżoną decyzją z 13 marca 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu S. R. prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ustawy emerytalno – rentowej tj. po osiągnięciu wieku 50 lat. W uzasadnieniu ZUS wskazał, iż ubezpieczonemu już ustalono prawo do emerytury górniczej, brak zatem podstaw do przyznania kolejnej emerytury górniczej.

Organ rentowy potwierdził, iż ubezpieczony posiada wymagany przepisem 50a ustawy o emeryturach i rentach z FUS staż pracy górniczej.

Sąd ustalił, że po uzyskaniu prawa do emerytury górniczej w marcu 2012r., ubezpieczony wykonywał pracę górniczą.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego. Zgromadzona dokumentacja jest kompletna i została sporządzona w sposób rzetelny, a jej wiarygodność nie budzi wątpliwości. Nadto okoliczności faktyczne nie były sporne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

S. R. w dniu (...) złożył wniosek o przeliczenie świadczenia emerytalno- rentowego w związku z ukończeniem wieku 50 lat i przepracowaniem 30 miesięcy.

Organ rentowy mając na uwadze treść art. 53 ust.4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, słusznie potraktował ten wniosek, jako wniosek o przyznanie prawa o emerytury.

Zaskarżoną decyzją ZUS odmówił ubezpieczonemu świadczenia emerytalno- rentowego w oparciu o inną podstawę prawną niż dotychczas pobierane świadczenie..

Przedmiotem niniejszego postępowania jest więc prawo ubezpieczonego do kolejnej emerytury tj. emerytury górniczej przyznanej na innej podstawie prawnej niż uprzednio przyznane mu świadczenie.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie jest bezsporny. Przedmiotem sporu jest natomiast interpretacja przepisów ustawy emerytalnej.

Przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej określa ustawa z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 1270, ze zm.).

Ubezpieczony nabył prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 50e ustawy emerytalnej.

Jak stanowi art. 50e ust. 1 ustawy emerytalnej, prawo do górniczej emerytury, bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, przysługuje pracownikom, którzy pracę górniczą wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem ust. 2.

Obecnie natomiast ubezpieczony zgłosił wniosek o prawo do „nowej” emerytury górniczej w wieku 50 lat.

Zgodnie z art. 50a ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury górniczej, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) ukończył 55 lat życia;

1) ma okres pracy górniczej, wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust.1

2) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z ust. 2 wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Organ rentowy stanął na stanowisku, że prawo do emerytury górniczej można uzyskać tylko jeden raz, a zatem osoby, które po raz pierwszy wystąpią do ZUS z wnioskiem o emeryturę górniczą, mogą uzyskać uprawnienie do tej emerytury albo na podstawie art. 50e albo na podstawie art. 50a omawianej ustawy jeśli spełnią warunki wskazane w tych przepisach. Natomiast nie ma możliwości ponownego ustalenia prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a albo 50e ustawy, w sytuacji gdy wnioskodawca pobiera już emeryturę górniczą przyznaną w oparciu o jeden z tych przepisów.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie podziela stanowiska organu rentowego.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z dnia 5 marca 2013r. sygn. akt III AUa 1117/12 podkreślił, że ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – wśród rodzajów emerytur górniczych rozróżnia emeryturę górniczą bez względu na wiek i zajmowane stanowisko w przypadku wykonywania pracy górniczej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przez co najmniej 25 lat przyznawaną na podstawie jej art. 50e ust. 1 oraz przewidzianą w art. 50a emeryturę górniczą w obniżonym wieku 55 lub 50 lat przy 10 lub 15-letnim okresie pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 w ogólnym okresie ubezpieczenia górnika (20/25 lat).

W ocenie sądu orzekającego są to zatem dwa różne świadczenia.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 2014r. sygn. I UK 169/14 (LEX nr 1642866) wskazał, iż obecny art. 50e ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, będący odpowiednikiem dawnego art.

48 tej ustawy, statuuje własny, odrębny od art. 50a układ warunkujący nabycie uprawnień do emerytury górniczej, rezygnując z przesłanki wieku emerytalnego na rzecz dłuższego, bo 25-letniego stażu kwalifikowanej pracy górniczej. Takie stanowisko zajął również Sad Najwyższy w wyroku z dnia 1 kwietnia 2014r., I UK 366/13 (LEX nr 1455428).

Przepisy te różnią się zatem w zakresie koniecznych przesłanek zarówno okresami wymaganej pracy górniczej: art. 50a ust. 1 i 2 ustawy wymaga legitymowania się odpowiednio okresem 20 i 25 pracy górniczej i równorzędnej, w tym okresem odpowiednio 10 i 15 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1, art. 50e ust. 1 wymaga wykazania 25 lat pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (z uwzględnieniem ust. 2.), jak też różnią się co do przesłanki osiągnięcia wymaganego wieku w art. 50a ust. 1 i 2 i jej braku w art. 50e ust. 1.

Nie można podzielić stanowiska organu rentowego, iż po stronie ubezpieczonego nie wystąpiły jakiegokolwiek przesłanki, uzasadniające uzyskanie prawa do kolejnego świadczenia.

Ubezpieczony posiada wymagany w art. 50a ust. 2 okres pracy górniczej, osiągnął również wiek 50 lat, co w ocenie Sądu należy uznać za spełnienie przesłanek z art. 50a ust. 2 ustawy, a zatem spełnienie przesłanek z przepisu, który w sposób odrębny statuuje nabycie prawa do emerytury górniczej od art. 50e ust. 1, na podstawie którego ubezpieczony nabył uprzednio emeryturę górniczą.

Jak wyżej wskazano, w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie było sporne, że ubezpieczony spełnia przesłanki wskazane w art. 50a ust. 2 ustaw, tak w zakresie wymaganego okresu pracy górniczej, jak i wieku.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, że ubezpieczony spełnia przesłanki do przyznania mu prawa do emerytury górniczej w oparciu o inną podstawę prawną niż dotychczas przyznane świadczenie.

Z tych względów – na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu J. S. prawo do emerytury górniczej poczynając od 1 grudnia 2018r. tj. od miesiąca złożenia wniosku.

Zgodnie z art. 148¹ k.p.c. Sąd wydał wyrok na posiedzeniu niejawnym uznając, iż wobec zgromadzonego materiału dowodowego zawartego w aktach organu rentowego oraz treści odwołania ubezpieczonego, do którego nie załączył on żadnych nowych dowodów, rozpoznanie sprawy na rozprawie nie jest konieczne, tym bardziej, iż odwołujący w swoim odwołaniu nie zawarł wniosku o przeprowadzenie rozprawy.

(-) SSO Mariola Szmajduch